

Turun yliopistollisen keskussairaalan
erityisvastuualueen
HOITOTIETEELLINEN TUTKIMUSOHJELMA
VUOSILLE 2016–2018

TIIVISTELMÄ

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirien (VSSHP, SATSHP, VSHP) muodostamalla erityisvastuualueella tehdään lisääntyvässä määrin hoitotyöhön kohdistuvaa tieteellistä tutkimusta. Tämän hoitotieteellisen tutkimusohjelman tavoitteena on tukea ja systematisoida erityisvastuualueella tehtävää hoitotieteellistä tutkimusta, edistää tutkimukseen liittyvää eri tahojen yhteistyötä ja lisätä hoitotieteellisen tutkimuksen tunnettavuutta sekä nuorten tutkijoiden sitoutumista tutkimukseen. Ohjelma on laadittu vuosille 2016–2018.

Tutkimusohjelman avulla pyritään tukemaan tutkimusten muodostumista yhä laajemmiksi kokonaisuuksiksi sekä edistämään tutkimustiedon käyttöä kliinisen hoitotyön toiminnan lähtökohtana. Lisäksi ohjelma tukee näyttöön perustuvan hoitotyön kehittymistä ja yhteistyössä tutkijoiden, hoitotyön johtajien, käytännön toimijoiden ja kouluttajien kanssa tuotetun hoitotyön laadun varmentamista.

Turun yliopistollisen keskussairaalan (Tyks) erityisvastuualueen hoitotieteellisen tutkimuksen lähtökohtana on vahvaan arvopohjaan perustuva, eettisesti ja tieteellisesti korkeatasoinen tutkimus, joka tuottaa potilaiden hoitamiseen tarvittavaa tietoa ja on siten yhteiskunnallisesti sekä kliinisesti vaikuttavaa. Erityisvastuualueen tutkimus on monitieteistä ja tieteiden välistä yhteistyötä. Tutkimustulokset pyritään saamaan laajasti alan ammattilaisten käyttöön ja tätä varten tullaan yhteistyössä kehittämään toimivia menetelmiä.

Tyksin erityisvastuualueen hoitotieteellinen tutkimus on jaettu vuosina 2016–2018 kolmeen painopistealueeseen: **1) potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat, 2) hoitohenkilöstön voimavarat sekä 3) palvelujärjestelmä.** Tutkimuksen resurssit muodostuvat tutkijoista, alan opiskelijoista ja tutkimukseen liittyvistä tukijärjestelmistä. Tutkimuksen julkaisu- ja tiedotustoiminta noudattavat yleisiä tutkimuseettisiä ja julkaisutoimintaa koskevia kansallisia ja kansainvälisiä ohjeita sekä Turun yliopiston, Åbo Akademin, alueen ammattikorkeakoulujen, muiden yhteistyökumppaneiden sekä erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien julkaisutoimintaa koskevia ohjeita.

Tyksin erityisvastuualueen hoitotieteellinen tutkimusohjelma ja yliopistotasaisen tutkimuksen turvaaminen ja toteuttaminen linkittyvät kiinteästi STM:n asettamiin yliopistotasaisen terveyden tutkimuksen painoalueisiin [1], Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirien strategioihin [2-4], Tyksin erityisvastuualueen tiede- ja tutkimusstrategian (2013–2018) toiminta-ajatukseen, visioon ja arvoihin [5] sekä syksyllä 2015 päivitettyyn Tyksin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikkaan sekä julkaistavaan huippuosaamisstrategiaan [6, 7].

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	4
2	TUTKIMUSOHJELMAN TARKOITUS JA TAVOITTEET	5
3	TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT	6
4	TUTKIMUKSEN PAINOPISTEALUEET	8
	4.1 Potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat	10
	4.2 Hoitohenkilöstön voimavarat	11
	4.3 Palvelujärjestelmä	11
5	TUTKIMUKSEN ORGANISOINTI	12
6	TUTKIMUSTULOSTEN KÄYTTÖÖNOTTO, JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	14
	6.1 Hoitotyön johtajien rooli	14
	6.2 Julkaisu ja tiedotustoiminta	14
7	TUTKIMUSTOIMINNAN VOIMAVARAT	16
	7.1 Tutkimustoiminnan tukijärjestelmät	16
	7.2 Rahoitus	16
	7.3 Tilat ja välineet	16
	7.4 Yhteistyö tutkimustoiminnassa	16
8	TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI	17
	LÄHTEET	18

1 JOHDANTO

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirien yhdessä muodostamalle Turun yliopistollisen keskussairaalan (Tyksin) erityisvastuualueelle on vahvistettu tiede- ja tutkimusstrategia vuosille 2013–2018 [5]. Tiede- ja tutkimusstrategiassa tieteellinen tutkimus on pyritty huomioimaan eri lähtökohdista, myös hoitotieteellisen tutkimuksen osalta, jota erityisvastuualueella tehdään runsaasti. Noudattaen alueen yhteistä tiede- ja tutkimusstrategiaa ja sen aikataulua, Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueen hoitotieteellinen tutkimusohjelma päivitetään nyt vuosille 2016–2018. Jatkossa hoitotieteellinen tutkimusohjelma pyritään yhdistämään alueen yhteiseen tiede- ja tutkimusstrategiaan. Lisäksi erityisvastuualueen hoitotieteellinen tutkimustoiminta on osa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriin suunniteltavan University Health Campus -toimintaa.

Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Vaasan sairaanhoitopiirin hallintoylihoitajat Päivi Nygren, Paula Asikainen ja Marina Kinnunen asettivat 16.8.2013 Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueen hoitotieteellisen tutkimusohjelman ohjausryhmän vuosille 2013–2015 (Liite 1). Puheenjohtajana ohjausryhmässä ovat toimineet sairaanhoitopiirien hallintoylihoitajat vuoden kerrallaan. Ohjausryhmän varapuheenjohtajaksi nimitettiin Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen johtaja, professori Helena Leino-Kilpi. Ohjausryhmän valmistelijoina ja sihteerinä ovat toimineet suunnittelija Sini Eloranta, kliinisen hoitotyön asiantuntija Seija Klemetti ja kehittämyylihoitajat Susanne Salmela, Marita Koivunen sekä Heljä Lundgrén-Laine. Ohjausryhmän jäseniksi kutsuttiin edustajat Turun yliopiston hoitotieteen laitokselta, Åbo Akademista (Vaasa), VSSHP:n perusterveydenhuollon yksiköstä, VSSHP:n hoitotyön toimistosta

(1.12.2014 alk. kehittämisspalvelut), Satakunnan sairaanhoitopiiristä, Satakunnan ammattikorkeakoulusta, Satakunnan hoitotyön johtajien verkostosta, Turun ammattikorkeakoulusta, Yrkehögskolan Noviasta (Turun yksikkö), Varsinais-Suomen hoitotyön johtajien verkostosta, Vaasan sairaanhoitopiiristä, Vaasan ammattikorkeakoulusta, Yrkehögskolan Noviasta (Vaasan yksikkö) ja Vaasan hoitotyön johtajien verkostosta. VSSHP:n tutkimusylilääkäri Päivi Rautavalla oli ohjausryhmässä läsnäolo-oikeus.

Hoitotieteellinen tutkimus Turun yliopistollisen sairaalan erityisvastuualueella linkittyy erityisvastuualueen tiede- ja tutkimusstrategiaan vuosille 2013–2018 [5], Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin strategiaan vuosille 2014–2016 [2], Satakunnan sairaanhoitopiirin toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2015–2017 [3], Vaasan sairaanhoitopiirin toiminta- ja taloussuunnitelmaan vuosille 2015–2018 [4] sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hoitotyön toimintaohjelmaan vuosille 2016–2018 [8].

Strategioiden mukaisesti erityisvastuualueella toimitaan korkeatasoisen terveystieteellisen tutkimuksen kehittämiseksi tiiviissä yhteistyössä Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan hoitotieteen laitoksen, Åbo Akademien Enheten för Vårdvetenskap -yksikön (Vaasa), ammattikorkeakoulujen (Turku, Pori, Vaasa), alueiden potilasjärjestöjen ja perusterveydenhuollon yksiköiden kanssa. Lisäksi tutkimusohjelmassa on otettu huomioon Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan strateginen toimintasuunnitelma vuosille 2015–2017 [9] sekä Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen tutkimusstrategia vuosille 2016–2020 [10].

2 TUTKIMUSOHJELMAN TARKOITUS JA TAVOITTEET

Erityisvastuualueen hoitotieteellisen tutkimusohjelman tarkoituksena on kehittää ja systematisoida länsirannikon alueella tehtävää hoitotieteellistä tutkimusta sekä luoda perusta tutkimuksen vaikuttavuuden arvioinnille. Ohjelma pyrkii tukemaan tutkimusten muodostumista yhä laajemmiksi kokonaisuuksiksi sekä edistämään tutkimustiedon käyttöä kliinisen hoitotyön toiminnan lähtökohtana. Perimmäisenä tarkoituksena on parantaa entisestään potilaiden ja väestön hoidon laatua yhteistyössä tutkijoiden, käytännön toimijoiden, hoitotyön johtajien ja kouluttajien kanssa.

Tutkimusohjelman avulla tavoitellaan näyttöön perustuvan hoitotyön toteutumista siten, että yksittäisen potilaan, potilasryhmien ja koko väestön terveyttä koskeva päätöksenteko sekä hoitotyön toiminta perustuvat kulloinkin parhaan ajan tasalla olevan tieteellisen tiedon huolelliseen arviointiin ja harkittuun käyttöön.

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan määräajoin yhteistyössä Tyksin erityisvastuualueella. Arvioinnin organisoinnista vastaavat sairaanhoitopiirien hallintoylihoitajat yhdessä Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen ja Åbo Akademin Enheten för Vårdvetenskap -yksikön professoreiden kanssa. Arvioinnissa huomioidaan myös ajankohtaiset alueelliset, kansalliset ja kansainväliset arviot hoitotieteellisestä tutkimuksesta pyrkimyksenä tutkimuksen kilpailukykyisyys ulkopuolisen rahoituksen saamiseksi alueelle.

Hoitotieteellisen tutkimusohjelman konkreettiset tavoitteet ovat:

- määrittää alueen hoitotieteellistä tutkimustoimintaa ohjaavat lähtökohdat ja tutkimuksen keskeiset painopistealueet
- systematisoida alueella tehtävän tutkimuksen organisointia ja lupakäytäntöjä
- edistää tutkimukseen liittyvää eri tahojen ja tieteenalojen yhteistyötä
- tukea alueen tutkijoiden urakehitystä ja nuorten tutkijoiden sitoutumista tutkimukseen
- edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen lisävoimavarojen saamista
- edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen tunnettavuutta sekä tutkimustulosten käyttöönottoa hoitotyön käytännössä, johtamisessa ja koulutuksessa
- edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen vaikuttavuuden arviointia.

3 TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Tutkimus on vahvaan arvopohjaan perustuvaa ja eettisesti korkeatasoista

Hoitotieteellisen tutkimuksen kaikissa vaiheissa noudatetaan tutkimuseettisiä periaatteita, tutkimuksille tehdään eettinen ennakoarviointi ja tutkimuksilla tulee olla asianmukaiset tutkimusluvut [11, 12]. Myös sairaanhoitopiirien arvot ohjaavat tutkimustoimintaa. Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin toimintaa ohjaaviksi arvoiksi on nimetty demokratia, potilaslähtöisyys, oikeudenmukaisuus, tehokkuus, henkilöstön hyvinvointi ja jatkuva uudistuminen. Satakunnan sairaanhoitopiirin arvot ovat hyvä hoito ja palvelu, jotka toteutuvat kohtaamisen, välittämisen, vastuullisuuden ja kehittymisen kautta. Vaasan sairaanhoitopiirin arvot ovat vastuullisuus (ansvarsfullhet), kunnioitus (respekt) ja oikeudenmukaisuus (rättvisa).

Tutkimus on tieteellisesti korkeatasoista

Tutkimustoiminnan tulee täyttää tieteellisen toiminnan kriteerit ja sen tuloksia julkaistaan alan korkeatasoisissa tieteellisissä julkaisuissa. Lisäksi tutkimushankkeiden vastuuhenkilöillä tulee olla asianmukainen tieteellinen koulutus [13–15]. Tieteellisesti korkeatasoista tutkimusta voidaan tehdä myös kehittämishankkeiden yhteydessä, mutta tieteellisen tutkimuksen ja kehittämishankkeiden raportointi eroavat toisistaan. Tulevaisuuden tavoitteena on pyrkiä suurempiin tutkimuskokonaisuuksiin, jotka mahdollistavat laadullisesti korkeatasoisen tutkimuksen ja tulosten hyödyntämisen sekä paremman resursoinnin. Lisäksi on taattava uusien tutkimusalueiden synty, uusien tieteellisten menetelmien soveltaminen sekä innovatiivinen tulosten hyödyntäminen.

Tutkimus tuottaa Tyksin erityisvastuualueen potilaiden hoitamiseen tarvittavaa tietoa ja on siten yhteiskunnallisesti sekä kliinisesti vaikuttavaa
Tämä merkitsee sitä, että tutkimushankkeissa on mukana hoitotyön käytännön ammattilaisia sekä

perusterveydenhuollosta että erikoissairaanhoidosta. Hankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan laajasti alueen väestön terveystarpeet ja tulosten käyttöönotossa pyritään hyödyntämään myös alueen väestön ja potilaiden näkemyksiä.

Tutkimuksessa tehdään monitieteellistä ja tieteiden välistä yhteistyötä

Tutkimushankkeisiin pyritään saamaan laajaa osaamista ja tutkimushankkeita toteutetaan yhteis-

työssä eri tieteenalojen kanssa. Erityisen keskeistä on hoitotieteen ja lääketieteen välinen sekä sosiaalitieteiden kanssa tehtävä yhteistyö. Kasvavina tutkimusalueina nähdään myös digitaaliset palvelut ja terveysteknologia. Yhteistyötä tehdään sekä julkisten että yksityisten organisaatioiden ja kolmannen sektorin, kuten eri järjestöjen kanssa. Tavoitteena on eri tieteenalojen ja toimijoiden välisen tutkimusyhteistyön lisääminen ja laajentaminen.

Tutkimustulokset saatetaan systemaattisesti alan ammattilaisten käyttöön

Tieteellisen julkaisusuunnitelman lisäksi tutkimushankkeisiin sisällytetään ammatillinen julkaisusuunnitelma. Tutkimuksen tieteellisten kriteereiden täyttymiseen ja tuloksista tiedottamiseen erityisvastuualueella kiinnitetään erityistä huomiota samoin kuin siihen, että alan ammattilaisilla on tutkimustulosten soveltamiseen ja käyttöön ottoon tarvittava osaaminen.

4 TUTKIMUKSEN PAINOPISTEALUEET

Vuonna 2011 valmistuneen Tyksin erityisvastualueen hoitotieteellisen tutkimusohjelman painopistealueiksi valittiin:

- potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat
- hoitohenkilöstön voimavarat
- palvelujärjestelmä.

Tutkimusohjelman silloiseen valmisteluun liittyi hoitotyöhön ja hoitohenkilökuntaan kohdentuneiden tutkimus- ja kehittämishankkeiden selvitys. Selvitys tehtiin ensimmäisen kerran Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin alueella 22.1.2010 ylihoitajille lähetetyllä Webropol®-kyselyllä (yhteensä 20 vastausta). Tutkimus- ja kehittämistöitä (n = 112) tarkasteltiin suhteessa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hoitotyön toimintaohjelman (2010–2015) tavoitteisiin. Vuonna 2010 tehdyssä selvityksessä

painottuivat ammattikorkeakoulujen hoitotyöhön ja hoitohenkilökuntaan kohdentuneet opinnäytetyöt.

Tutkimusohjelman päivittämiseen liittyen vuonna 2014 tehtiin uusi selvitys koko länsirannikon alueella. Selvityksessä kysyttiin, mitä hoitajiin tai hoitotyöhön kohdistuvaa tieteellistä tutkimusta alueella on tehty tai oli kyselyhetkellä meneillään. Selvitys kohdistui vuosiin 2011–2013 ja vastaajia pyydettiin ryhmittelemään tutkimukset tutkimusohjelman painopistealueisiin: potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat, hoitohenkilöstön voimavarat ja palvelujärjestelmä. Lisäksi selvityksessä kysyttiin käytössä olevia tutkimukseen liittyviä voimavaroja, tunnistettuja uusia hoitotyöhön liittyviä vahvuusalueita ja tutkimusta edistäviä tekijöitä sekä vertaisarvioitujen julkaisujen lukumäärää vuosina 2011–2013.

Selvityksessä raportoitiin yhteensä 169 tehtyä tai meneillään ollutta tieteellistä tutkimusta ja 238 tieteellistä julkaisua, joista lähes kaksi kolmasosaa oli julkaistu kansainvälisissä tieteellisissä lehdissä. Hoitotieteen lisäksi tutkimusta tehtiin fysioterapian, sosiaali- ja hallintotieteiden, sosiaalityön, filosofian ja terveystieteiden alueilla. Raportoiduista tutkimuksista painottuivat pro gradu -tutkielmat ja väitöskirjatasoiset tutkimukset. Lisäksi vastaajat raportoivat muusta hoitotieteellisestä tutkimuksesta ja ylemmän ammattikorkeakoulun opinnäytetöistä. Vain pieni osa meneillään olleista tai tehdystä tutkimuksista liittyi tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeisiin tai vaikuttavuuden osoittamiseen. Painopistealueista korostui potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat. Vähiten tutkimusta kohdistui vastaajien arvioinnin mukaan palvelujärjestelmään. Lisääntyvää tutkimusta voitiin havaita liittyen ikääntyneiden hoitotyöhön, operatiiviseen toimintaan sekä psykiatrisen potilaan ja syöpäpotilaan hoitotyöhön. Selvityksen mukaan hoitotyöhön

kohdistuva tutkimus on vähäisintä johtamisen, avoterveydenhuollon, palvelujärjestelmän ja kuntoutuksen osa-alueilla.

Painopistealueiden määrittelyssä korostuvat edelleen hoitotyön keskeiset arvot ja niiden kytkeytyminen toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin, lainsäädäntöön, teknologiaan, hoitotyön kehitykseen sekä käytännön hoitotyöstä esille tuleviin tarpeisiin. Myös yleinen hoitotieteen kehitys ja sitä koskevat tulevaisuuden strategiset linjaukset tulee ottaa laajemmin huomioon. Lisäksi länsirannikon erityispiirteenä korostuu potilaiden kaksikielisyys ja saariston läheisyys.

Tehtyjen selvitysten perusteella Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastualueen hoitotieteellisen tutkimuksen aikaisemmin määritellyt painopistealueet vahvistuivat entisestään eikä tutkimuksen kannalta varsin lyhyen ajanjakson perusteella niiden muuttaminen ole perusteltua. Näin ollen painopistealueet ovat vuosina 2015–2018 edelleen:

- potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat
- hoitohenkilöstön voimavarat
- palvelujärjestelmä.

4.1 Potilaslähtöiset palvelut ja potilaan voimavarat

Potilaan hoitotyö perustuu hänen yksilöllisten voimavarojensa ja terveystarpeidensa arviointiin. Hoidon suunnittelu, toteutus, seuranta sekä arviointi tapahtuvat yhteistyössä potilaan kanssa hänen elämänskatsomuksensa ja kulttuuritaustansa huomioiden. Tavoitteena on hoitotieteellisen tutkimuksen avulla kehittää potilaan voimavaroja tunnistavia ja hänen voimavaraistumis-

taan tukevia palveluja. Tällä painopistealueella voidaan tehdä sekä perus- että kliinistä tutkimusta.

Potilaan hoitoon ja palveluihin liittyvä tutkimustoiminta sisältää seuraavat, eri kliinisillä alueilla ilmenevät vahvuusalueet:

- potilaiden terveyden edistäminen sekä hoitoon osallistumista tukeva ohjaus ja neuvonta eri kliinisillä alueilla

- potilaiden ohjauksen monimuotoisten ja vaikuttavien menetelmien kehittäminen ja arviointi
- potilaiden toimintoja tukeva, voimavaralähtöisyyteen perustuva ja toimintakykyä tukeva työote
- potilaan hoitotyön laatu ja vaikuttavuus
- potilaan hoitotyön päätöksenteko
- potilaan turvallisuus
- potilaan omahoito, sitoutuminen, osallisuus, voimaantuminen.

Tunnistettuja ja laajenevia tutkimusalueita ovat muun muassa palliatiivisen potilaan hoitotyö ja uudet teknologiat potilaan hoidossa.

4.2 Hoitohenkilöstön voimavarat

Hoitohenkilöstön ja hoitotyön johtajien osaaminen on edellytys toimintaympäristön muutosten jatkuvalla hallinnalle. Tulevaisuudessa uusia osaamisvaatimuksia tuovat muun muassa uudet teknologiat, tiedonhallinta ja potilaiden osallisuutta tukeva eettinen osaaminen. Tavoitteena on hoitotieteellisen tutkimuksen avulla kehittää ja ylläpitää tarvittavaa hoitotyön osaamista erityisesti muutostilanteissa ja toiminnan johtamisessa sekä turvata hoitotyön osaamisen jatkuvuus Tyksin erityisvastuualueella.

Hoitohenkilöstön voimavaroihin liittyvä tutkimustoiminta sisältää seuraavat vahvuusalueet:

- hoitohenkilöstön moniulotteinen osaaminen, osaamisen kehittäminen ja urakehitys (myös tutkimusura)
- työhyvinvointi sisältäen motivoivan johtamisen, työyhteisön ilmapiirin ja hoitohenkilöstön ammattitaidon ja toimintakyvyn ylläpidon
- hoitotyön johtaminen ja toimintakulttuuri
- opetus- ja muuttuvat oppimisympäristöt
- eettinen kohtaaminen ja potilaslähtöinen / potilaskeskeinen toiminta

4.3 Palvelujärjestelmä

Hoitotieteellinen palvelujärjestelmätutkimus voi kohdistua voimavaroihin, hoitoon pääsyyn, kattavuuteen, toteutuvuuteen, toimivuuteen, tuottavuuteen ja vaikuttavuuteen. Tutkimuksen tavoitteena on järjestelmän jatkuvaan parantamiseen pyrkivä analyysi, arviointi ja kehittäminen.

Palvelujärjestelmään liittyvä tutkimus sisältää seuraavat vahvuusalueet:

- muuttuva toimintaympäristö ja organisaatio potilaan osallistumista, valintoja ja voimavaroja tukeva järjestelmä
- potilaan hoitoa ja hoitotyön toimintaa tukeva infrastruktuuri
- informaatioteknologian hyödyntäminen hoidon tukena
- hoidon oikea tuotantomalli ja uudet toimintamallit eri toimialueilla
- tehokas, jatkuvaan parantamiseen tähtäävä ja vaikuttava toiminta.

5 TUTKIMUKSEN ORGANISOINTI

Hoitotieteellisen tutkimuksen organisoinnin tueksi Tyksin erityisvastuualueella on perustettu sairaanhoitopiirien hallintoylihoitajien johtama hoitotieteellisen tutkimusohjelman toteuttamista ja seurantaan toteuttava ohjausryhmä. Ohjausryhmään on koottu laaja edustus erityisvastuualueen terveydenhuollon toimintayksiköistä, ammattikorkeakouluista ja Turun yliopistosta sekä Åbo Akademista (Vaasa).

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä hallintoylihoitaja johtaa hoitotieteellisen tutkimuksen ja opetuksen kehittämistä ja toteuttamista yhteistyössä kehittämysylihoitajan, Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen professorien, yliopistojen, korkeakoulujen ja ammatillisten oppilaitosten kanssa. Ylihoitajat vastaavat omilla alueellaan toteutettavasta hoitotyön tutkimus-, opetus- ja kehittämistoiminnasta. Tutkimus- ja opinnäytetöiden luvat puoltaa ja / tai myöntää tutkimuksen kohderyhmän mukaisesti hallintoylihoitaja ja / tai johtajaylilääkäri tai tulos-, toimi- tai palvelualueen ylihoitaja ja / tai vastualueylilääkäri tai tulos-, toimi- tai palvelualuejohtaja. VSSHP:ssä lupaprosessi on samanlainen kaikille tutkimushankkeille ja prosessia ohjaa VSSHP:n tutkimuspalvelut-yksikkö. VSSHP:n tutkimuslupahjeistus ja tutkimuksen toteuttamiseen liittyvät ohjeet löytyvät sivuilta <http://www.turkucrc.fi/> [12]. VSSHP:ssä kehittämis- tai opinnäytetöihin, jotka eivät ole tieteellisiä tutkimuksia, lupa haetaan sen alueen ylihoitajalta, jossa työ toteutetaan. Lupahakemus tehdään samalla lomakkeella kuin tutkimuslupakin, mutta pelkistetyimmällä lupaprosessilla.

Satakunnan sairaanhoitopiirissä hallintoylihoitaja johtaa hoitotyön tutkimus- ja opetustoimintaa. Toimialueylihoitajat vastaavat omilla alueellaan toteutettavasta tutkimus-, opetus- ja kehittämistoiminnasta. Kehittämysylihoitaja kehittää ja koordinoi omalta osaltaan tutkimustoimintaa. Tutkimus- ja opinnäytetöiden luvat myöntää hallintoylihoitaja, toimialueylihoitaja tai ylihoitaja. Tutkimusluvan

saamiseksi tutkimussuunnitelma käsitellään hallintoylihoitajan nimeämässä työryhmässä, jonka tehtävänä on antaa oma lausuntonsa tutkimus- ja opinnäytetöiden suunnitelmista ja arvioida tarvetta hankkia eettisen toimikunnan lausunto. Tutkimuslupahjeistus löytyy sivulta <http://www.satshp.fi/tutkijoille/tutkimusluvat-ja-ohjeet/Sivut/default.aspx> [16].

Vaasan sairaanhoitopiirissä hallintoylihoitaja johtaa hoitotyön tutkimus-, opetus- ja kehittämistoimintaa. Ylihoitajat vastaavat omalla alueellaan toteutettavasta tutkimus-, opetus- ja kehittämistoiminnasta. Kehittämysylihoitaja ja hoitotyön asiantuntijat kehittävät ja koordinoivat VSHP:ssä hoitotieteellistä tutkimus- ja kehittämistoimintaa. Tutkimus- ja opinnäytetöiden luvat myöntää hallintoylihoitaja ja ylihoitaja. Opinnäytetöiden hallinnollinen ohje, lupa-anomus ja opinnäytetöiden aiheita, ja tutkimuslupahakemuslomake yliopisto-opiskelijoille löytyvät sivuilta: http://www.vaasankeskussairaala.fi/Suomeksi/Ammattilaiset_ ja_rekrytointi/Hoitoalan_opiskelijat/Opinnaytetyot ja [http://www.vaasankeskussairaala.fi/Pa_Svenska/Rekrytering_och_professionella/Forskning/Ansokan_om_forsknings_tillstand](http://www.vaasankeskussairaala.fi/Suomeksi/Ammattilaiset_ ja_rekrytointi/Tutkimus/Tutkimuslupahakemukset) [17, 18].

Tyksin erityisvastuualueella kehittämishankkeista, jotka liittyvät tietyn yksikön hoitotyön kehittämiseen ja joihin ei liity tutkimusta, päätöksen tekee kyseisen yksikön ylihoitaja. Ammattikorkeakoulujen opinnäytetyöt pyritään liittämään osaksi suurempia tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita, ja niitä ei pääsääntöisesti kohdisteta potilaisiin.

Tutkimushankkeilta, jotka liittyvät potilaisiin ja erityisesti potilaiden koskemattomuuteen, edellytetään pääsääntöisesti eettisen toimikunnan lausunto. Tutkimuksen eettisen ennakoarvioinnin suorittaa erityisvastuualueen yhteinen alueellinen eettinen

toimikunta. Turun yliopiston tutkimukset, opinnäyte-työt sekä ihmiseen kohdistuvat ei-lääketieteelliset tutkimukset, arvioi Turun yliopiston eettinen toimi-kunta. Satakunnassa vastaavat tutkimukset arvioi Satakorkean eli Satakunnan korkeakoulujen ihmis-tieteiden eettinen toimikunta [19–21].

Ohjelmakauden aikana vahvistetaan hoitotieteelli-sen tutkimus- ja kehittämistoiminnan voimavaroja erityisvastuualueella. Tavoitteena on luoda koko alueelle yhtenäiset tutkimuslupien käsittelyproses-

sit ja riittävät asiantuntijarakenteet. Lisäksi pyritään vahvistamaan sisäisiä urapolkuja, asiantuntijoiden ja tutkijoiden roolia tukemalla hoitotieteellisen tutkimuk-sen ja klinisen hoitotyön kiinteää yhteyttä. Satakun-nan sairaanhoitopiirissä toimii kolmivuotiskaudella Turun yliopiston hoitotieteen osa-aikainen professori, jonka tehtävänä on edistää tutkimustoimintaa sai-raanhoitopiirin alueella. Vaasan sairaanhoitopiirin alueella tavoitteena on tiivistää yliopistoyhteistyötä hoitotieteen yksikön kanssa.

6 TUTKIMUSTULOSTEN KÄYTTÖÖNOTTO, JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Ohjelmakauden aikana tutkimusta suunnataan valituille painopistealueille. Tutkimustiedon hyödyntämiseksi tarvitaan järjestelmällistä tiedon tuottajien, välittäjien ja hyödyntäjien keskinäistä vuorovaikutusta. Tutkimustiedon käyttöönoton edellytyksenä on tutkitun tiedon käyttökelpoisuus ja saatavuus. Tutkitun tiedon käyttöönottoa tulee tukea sekä käytännön hoitotyön toiminnoissa, koulutuksessa, perehdytyksessä että rekrytoinnissa.

6.1 Hoitotyön johtajien rooli

Hoitotyön johtajien rooli tutkimustiedon käyttöönotossa on keskeinen. Johtamisen keinoin varmistetaan, että ajantasainen tutkimustieto on työntekijöiden käytettävissä ja potilaiden hoito perustuu vaikuttavien toimintatapojen ja menetelmien käyttöön. Tutkitun tiedon käyttöönotto tehdään moniammatillisessa yhteistyössä eri alueiden ja yksiköiden ylihoitajien, osastonhoitajien, hoitotyön kliinisten asiantuntijoiden ja käytännön hoitotyössä toimivien kanssa. Keskeisenä voimavarana ovat Tyksin erityisvastuualueen kolme kehittämissyhoitajaa ja VSSHP:n kehittämisspalveluiden suunnittelijat sekä hoitotyön kliiniset asiantuntijat. Ohjelmakaudella pyritään systematisoimaan ja yhtenäistämään hoitotyön johtajien tutkimustiedon käyttöönottoa ja siihen vaadittavia rakenteita.

Tutkitun tiedon käyttöönoton tavoitteena ovat tutkimusnäytön tuottamat yhtenäiset toimintatavat. Toimintatapojen kehittämiseksi hoitohenkilöstön tulee olla systemaattisesti mukana toteutettavissa tutkimus- ja kehittämisshankkeissa. Myös potilaiden ja asiakkaiden roolia tutkimukseen osallistumisessa, tutkimustiedon käyttöönotossa, tiedottamisessa ja arvioinnissa tulee vahvistaa esimerkiksi internet-sivujen avulla. Tutkimustuloksia ja niiden sovellettavuutta hoitotyön käytäntöön arvioidaan yhteistyössä tutkijan, hoitotyön johtajan, lähiesi-

miehen, hoitohenkilöstön ja potilaiden ja / tai asiakkaiden kanssa.

Tyksin erityisvastuualueella tutkimustulosten käyttöönottoa tuetaan myös koulutuksen ja täydennyskoulutuksen avulla. Täydennyskoulutuksen sisältöä rakennettaessa huomioidaan tutkimustuloksista tiedottamisen tarve, tutkimustiedon hakemiseen liittyvät osaamistarpeet, tutkimuksen lukutaito, tutkimuksen arviointitaidot ja tutkimustiedon käytäntöön soveltamisen taidot. Tutkitun tiedon käyttöönottoon kehitetään uusia menetelmiä (esim. Tutka-koulutus, Tutkittu tieto tutuksi-koulutus, työpajat, ajankohtaista hoitotyössä, lukupiirit, tutkimusklubit ja hoitotyön ryhmät) yhteistyössä yliopiston ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

6.2. Julkaisu ja tiedotustoiminta

Hoitotieteellisen tutkimuksen etenemisestä tulee tiedottaa sen eri vaiheissa ja tutkimuksen tulokset tulee raportoida tutkimukseen osallistuneelle yksikölle. Tutkimusraportti julkaistaan organisaatioissa sovitun käytännön mukaisesti. Tutkimustulokset julkaistaan ensisijaisesti tieteellisesti korkeatasoisissa kansainvälisissä ja kansallisissa julkaisuissa.

Tutkimussuunnitelman tulee sisältää julkaisusuunnitelma, jossa otetaan kantaa julkaisujen sisältöön ja julkaisukanaviin aikatauluineen sekä viestintää koskeviin menettelyihin. Tyksin erityisvastuualueella hoitotieteellisen tutkimuksen tuloksia julkaistaan alan korkeatasoisissa julkaisuissa. Alueella tehtävän tutkimuksen ja kehittämisen julkaisu- ja tiedotustoiminnan periaatteet liittyvät yleisiin tutkimuseettisiin ja julkaisu- ja tiedotustoimintaa koskeviin kansallisiin ja kansainvälisiin ohjeistoihin sekä Turun yliopiston, Åbo Akademin, alueen ammattikorke-

koulujen, muiden yhteistyökumppaneiden ja erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien julkaisu-toimintaa linjaaviin ohjeisiin.

Hoitotieteellisten tutkimustulosten tiedotus- ja julkaisu-toimintaa tullaan kehittämään erityisvastuu-alueella ohjelmakauden aikana. Tutkimustulosten

ensisijainen tiedottaminen tapahtuu tieteellisissä julkaisuissa. Lisäksi tutkimustulosten julkaisussa ja tiedottamisessa hyödynnetään jo olemassa olevia organisaatioiden omia kanavia, kuten SATSHP:n ammattilaisten internet-sivut, VSSHP:n intranetin Tiedeikkunaa ja yleisöluentasarjaa Tyks tutkii ja hoitaa.

7 TUTKIMUSTOIMINNAN VOIMAVARAT

7.1 Tutkimustoiminnan tukijärjestelmät

Tyksin erityisvastuualueella tutkimustoiminnan voimavarat muodostuvat tutkijakunnan ja alan opiskelijoiden lisäksi tutkimustoiminnan tukijärjestelmistä, tutkimusrahoituksesta, tutkijoille tarjottavista tiloista ja välineistä. Tutkimustoiminnan tukijärjestelmiin erityisvastuualueella kuuluvat erityisesti VSSHP:n tutkimuspalvelut [22], VSSHP:n kehittämispalvelut, Turun kliininen tutkimuskeskus (Turku CRC) [23]. Tukijärjestelminä toimivat myös Turun yliopiston innovaatiopalvelut [24] sekä VSSHP:n eettinen toimikunta [19] ja Turun yliopiston eettinen toimikunta [20]. Lisäksi Turun ja Satakunnan ammattikorkeakoulujen tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta (TKI) on osa tutkimustoiminnan tukijärjestelmää [25, 26]. Monitieteellistä näkökulmaa sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimukselle tukee myös Turun yliopistossa vuosille 2014–2017 perustettu sote-tutkimuksen työryhmä [27].

Hoitotieteellisen tutkimusohjelman ohjausryhmän tavoitteena on edistää VSSHP:ssä hoitotieteellisen tutkimuksen kohdentumista, toteuttamista ja arviointia. Tutkimustoimintaa ja yhteistyötä sekä tutkimustoimintaan varattavia henkilöstöresursseja ja tutkimusrahoituksen hakuun liittyvää osaamista pyritään lisäämään koko erityisvastuualueella tulevalla ohjelmakaudella. Muut edellä mainitut tukijärjestelmät tukevat hoitotieteen tutkijoita erilaisilla neuvonta- ja ohjauspalveluilla, antamalla käytännön apua sekä edistämällä tutkijoiden verkostoitumista.

7.2 Rahoitus

Tyksin erityisvastuualueella hoitotieteellisen tutkimuksen rahoitus muodostuu tutkimusta rahoittavien tahojen lisäksi alueen omasta sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöltä tulevasta valtion tieteellisen tutkimuksen hankerahasta. Tutkimusrahoituksen jakoperusteet on kuvattu terveydenhuoltolaissa [13] ja vuosittain uusittavassa asetuksessa. Ohjelmakaudella tavoitteena on rahoitusosuuden lisääminen hoitotieteel-

liseen tutkimukseen. Tutkimushankkeissa pyritään myös jatkuvasti lisäämään ulkopuolisen rahoituksen määrää. Ohjelmakaudella pyritään järjestämään ulkopuolisen rahoituksen hakemista tukevia, erityisesti tutkijoille ja hoitotyön johtajille suunnattuja koulutus- ja teemapäiviä yhteistyössä yliopiston ja alueen muiden koulutusyksiköiden kanssa.

7.3 Tilat ja välineet

Ohjelmakauden tavoitteena on asianmukaisten ja toimivien tilojen saaminen hoitotieteelliselle tutkimukselle. Terveystieteiden laitoksen [13] mukaan yliopistolla on oikeus käyttää yliopistollista sairaalaa lääketieteellisen koulutusyksikön opetus- ja tutkimustoiminnan tarpeisiin sen mukaan kuin siitä sairaanhoitopiirissä on sovittu. Sairaanhoitopiirin kuntayhtymän tulee tämän perusteella huolehtia siitä, että yliopiston tai muun viranomaisen käytettävissä on asianmukaiset koulutus- ja tutkimustoiminnassa tarvittavat huonetiilat kiinteine kojeineen ja laitteineen. Lisäksi käytössä tulisi olla koulutus- ja tutkimushenkilökunnan sekä opiskelijoiden laitoksissa tarvitsemat sosiaaliset tilat.

7.4 Yhteistyö tutkimustoiminnassa

Ohjelmakauden aikana tavoitellaan yhä kiinteämpää hoitotieteellistä tutkimusyhteistyötä sekä alueellisesti että sairaanhoitopiirien välillä verkostomaisen työskentelyn avulla. Tutkimustiimejä pyritään perustamaan uusien tutkimusalueiden ympärille. Myös meneillään olevaa tutkimusta voidaan vahvistaa tutkimustiimitoiminnan avulla. Tutkimuksesta vastaavan henkilön velvollisuutena on kartoittaa tutkimukseen osallistumisen halukkuus ja mahdollisuudet myös muista organisaatioista ja sairaanhoitopiireistä. Hoitotyön johtajat, kehittämissylohoitajat ja kliinisen hoitotyön asiantuntijat toimivat tutkimustiimien avainhenkilöinä sairaanhoitopiireissä. Tutkimustiimit voivat muodostua eri toimijoista. Tutkimuksessa pyritään monitieteellisen ja eri alojen asiantuntijuutta yhdistävään yhteistyöhön. Vahva tutkimustoiminta tukee myös uran houkuttelevuutta erä-alueella.

8 TUTKIMUKSEN VAIKUTTAVUUDEN ARVIOINTI

Työns erityisvastuualueella pyritään hoitotieteellisen tutkimuksen korkeaan menetelmälliseen ja kliiniseen vaikuttavuuteen. Näiden toteutumista arvioidaan ohjelmakauden aikana. Menetelmällinen vaikuttavuus tarkoittaa sitä, että hoitotieteellinen tutkimus perustuu tieteellisiin metodisiin lähtökohtiin sekä tuottaa toiminnan kehittämisen kannalta perusteltua luotettavaa tietoa. Tutkimuksen kliininen vaikuttaminen tarkoittaa tutkimuksen tuottamaa terveysvaikutusta. Kliiniseen vaikuttamiseen kuuluvat esimerkiksi kysymykset siitä, aiheuttaako tutkimus hoitokäytäntöjen muutosta, potilaan tai väestön terveydentilan paranemista tai positiivista muutosta sosiaalisiin, poliittisiin tai maantieteellisiin toimintaympäristöihin, joissa interventiota

toteutetaan. Terveysvaikuttavuuden osalta pyritään siihen, että tutkimusta suunniteltaessa ja toteutettaessa tutkija on kuvannut sen, mitä vaikutusta ja mihin tutkimuksella oletetaan olevan ja miten hän on suunnitellut sitä arvioivansa. [ks. esim. 28, 29.]

Tutkimusohjelmakaudella hoitotieteellisten tutkimustulosten käytön laajuutta pyritään arvioimaan systemaattisesti olemassa olevien soveltuvien mittareiden avulla. Mittauksen tulosten perusteella implementointikäytäntöä kehitetään vahvistamalla tutkimustiedon käyttöä edistäviä tekijöitä ja eliminomalla estäviä tekijöitä. Voimassa olevaa tiedejä tutkimusstrategiaa [5] voidaan käyttää arviointiprosessin tukena.

LÄHTEET

1. **Sosiaali- ja terveysministeriön asetus yliopistotason terveyden tutkimuksen rahoituksesta.** <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130718>, luettu 25.8.15.
2. **Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin strategia vuosille 2014–2016.** <http://www.vsshp.fi/fi/sairaanhoitopiiri/johtaminen-ja-organisaatio/saannot/Documents/Strategia%202014-2016.pdf>, luettu 25.8.15.
3. **Satakunnan sairaanhoitopiiri, Satakunnan sairaanhoitopiirin toiminta- ja taloussuunnitelma 2015–2017 ja talousarvio 2015.** <http://www.satshp.fi/tietoa-meista/tilastot-ja-raportit/Toiminta%20ja%20taloussuunnitelma/Talousarvio%202015.pdf>, luettu 29.6.2015.
4. **Vaasan sairaanhoitopiirin, Vaasan sairaanhoitopiirin toiminta- ja taloussuunnitelma 2015–2018.** http://www.vaasankeskussairaala.fi/Suomeksi/Vaasan_sairaanhoitopiiri/Toiminta-ja_taloussuunnitelma / http://www.vaasankeskussairaala.fi/Pa_Svenska/Vasa_sjukvardsdistrikt/Verksamhets_och_ekonomiplan, luettu 28.8.15.
5. **Turun yliopistollisen keskussairaalan erityisvastuualueen tiede- ja tutkimusstrategia 2013–2018.** <http://www.vsshp.fi/fi/tutkijoille/tiede-ja-tutkimusstrategia/Documents/TYKS-ERVA-Tiede-ja-tutkimusstrategia-FINAL-30-4-2013.pdf>, luettu 25.8.15.
6. **Tyksin erityisvastuualueen opetus- ja koulutuspolitiikka 2016–XXXX.**
7. **VSSH, Huippuosaamisstrategia 2016–XXXX.**
8. **Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin hoitotyön toimintaohjelmaan vuosille 2016–2018.**
9. **Turun yliopiston lääketieteellisen tiedekunnan strateginen toimintasuunnitelma vuosille 2015–2017.**
10. **Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen tutkimusstrategia vuosille 2016–2020.**
11. **Tukija, valtakunnallinen lääketieteellinen tutkimuseettinen toimikunta.** <http://www.tukija.fi/fi>, luettu 25.8.15.
12. **Terveystieteelliseen tutkimukseen liittyvät luvat, ohjeet ja asiakirjat.** Turku CRC, <http://www.turkuarc.fi/index.phtml?s=40>, luettu 28.5.15.
13. **Terveydenhuoltolaki. 30.12.2010/1326.** <http://www.finlex.fi/fi/laki/smur/2010/20101326>, luettu 1.7.2015.
14. **Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta.** 1999/488. <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1999/19990488>, luettu 1.7.2015.
15. **Laki lääketieteellisestä tutkimuksesta annetun lain muuttamisesta.** 794/2010. <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2010/20100794>, luettu 1.7.2015.
16. **Satakunnan sairaanhoitopiirin tutkimusluvat ja ohjeet.** <http://www.satshp.fi/tutkijoille/tutkimusluvat-ja-ohjeet/Sivut/default.aspx>, luettu 1.7.2015.
17. **Vaasan sairaanhoitopiirin opinnäytetöiden hallinnollinen ohje.** http://www.vaasankeskussairaala.fi/Suomeksi/Ammattilaiset_ja_rekrytointi/Hoitoalan_opiskelijat/Opinnaytetyot, http://www.vaasankeskussairaala.fi/Pa_Svenska/Rekrytering_och_professionella/Studerande_inom_varnbranschen/Examensarbeten, luettu 25.8.15.
18. **Vaasan sairaanhoitopiirin tutkimuslomake yliopistopiskelijoille.** http://www.vaasankeskussairaala.fi/Suomeksi/Ammattilaiset_ja_rekrytointi/Tutkimus/Tutkimuslupahakemukset, http://www.vaasankeskussairaala.fi/Pa_Svenska/Rekrytering_och_professionella/Forskning/Ansokan_om_forskningstillstand, luettu 25.8.15.
19. **Tyksin erityisvastuualueen eettinen toimikunta.** <http://www.vsshp.fi/fi/tutkijoille/eettinen-toimikunta/Sivut/default.aspx>, luettu 25.8.15.
20. **Turun yliopiston eettinen toimikunta.** <https://www.utu.fi/fi/Tutkimus/eettisyys/eettinen-toimikunta/Sivut/home.aspx>, luettu 25.8.15.
21. **Satakunnan korkeakoulujen ihmistieteiden eettinen toimikunta.** http://www.satakorkea.fi/satakorkea_eettinen_toimikunta, luettu 3.9.15.
22. **VSSH, tutkimuspalvelut.** <http://www.vsshp.fi/fi/tutkijoille/tutkimustoimisto/Sivut/default.aspx>, luettu 25.8.2015.
23. **Turun kliininen tutkimuskeskus.** <http://www.turkuarc.fi/index.phtml>, luettu 25.8.15.
24. **Turun yliopiston innovaatiopalvelut.** <https://www.utu.fi/fi/yksikko/yliopistopalvelut/innovaatiopalvelut/Sivut/home.aspx>, luettu 25.8.15.
25. **Turun ammattikorkeakoulun tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta.** <http://www.turkuamk.fi/fi/tutkimus-kehitys-ja-innovaatiot/tki-turun-ammattikorkeakoulussa/>, luettu 3.9.15.
26. **Satakunnan ammattikorkeakoulun tutkimus ja kehittäminen.** http://www.samk.fi/tutkimus_ja_kehittaminen, luettu 16.9.2015.
27. **Turun yliopiston sote-tutkimuksen työryhmä.** <http://www.utu.fi/fi/sivustot/sote/esittely/tyoryhma/Sivut/home.aspx>, luettu 25.8.15.
28. **CEBM, Centre for Evidence-Based Medicine.** <http://www.cebm.net/>, luettu 25.8.15.
29. **The Joanna Briggs Institute.** <http://www.joannabriggs.org/>, luettu 25.8.15.

LIITE 1

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri, Satakunnan sairaanhoitopiiri, Vaasan sairaanhoitopiiri Työryhmän asettaminen

TYKS ERVA HOITOTIETEELLINEN TUTKIMUSOHJELMA 2011–2015 – OHJAUSRYHMÄ

Organisaatioyksikkö	Tyks erva sairaanhoitopiirit: Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiri VSSHP, Satakunnan sairaanhoitopiiri SatSHP, Vaasan sairaanhoitopiiri VSHP
Nimi	Tyks erva Hoitotieteellinen tutkimusohjelma 2011–2015 – ohjausryhmä
Asettajat:	Tyks erva hallintoylihoitajat: Päivi Nygren VSSHP, Paula Asikainen SatSHP, Marina Kinnunen VSHP
Asettamispäätös: Pvm	16.8.2013
Toimikausi:	2013–2015
Puheenjohtajisto:	puheenjohtaja: Tyks erva sairaanhoitopiirien hallintoylihoitajat vuoden kerrallaan (VSSHP 2013, SatSHP 2014, VSHP 2015) varapuheenjohtaja: Turun yliopiston hoitotieteen laitoksen johtaja, VSSHP ylihoitaja Helena Leino-Kilpi
Sihteeristö / valmistelijat:	VSSHP suunnittelija Sini Eloranta, VSSHP kliinisen hoitotyön asiantuntija Seija Klemetti
Jäsenet:	Turun yliopiston hoitotieteen laitos: - kliinisen hoitotieteen professori, VSSHP ylihoitaja Sanna Salanterä - hoitotieteen professori, VSSHP ylihoitaja Marita Välimäki - hoitotieteen professori ma Riitta Suhonen - hoitotieteen professori ma Åbo Akademi: hoitotieteen professori perusterveydenhuollon yksikön ylihoitaja Ritva Kosklin SatSHP alue: SatSHP kehittämissylihoitaja Marita Koivunen Satakunnan AMK (terveysala) edustus, tki-päällikkö Satakunnan hoitotyön johtajien verkoston edustus (perusterveydenhuolto/vanhuspalvelut) VSSHP alue: VSSHP kehittämissylihoitaja Heljä Lundgrén-Laine Turun AMK (terveysala) edustus, tki-päällikkö Yrkehögskolan Novia edustus, tki-päällikkö Varsinais-Suomen hoitotyön johtajien verkoston edustus (perusterv.huolto/vanhuspalvelut) VSHP alue: kehittämissylihoitaja tai vastaava Vaasan alueen hoitotyön johtajien verkoston edustus (perusterv.huolto/vanhuspalvelut) Vaasan AMK (terveysala) edustus, tki-päällikkö Yrkehögskolan Novia edustus, tki-päällikkö
Läsnäolo-oikeus:	VSSJP tutkimusyliääkäri Päivi Rautava
Tehtävät:	Tyks erva Hoitotieteellisen tutkimusohjelman 2011–2015 tavoitteena on: • määrittää alueen hoitotieteellistä tutkimustoimintaa ohjaavat lähtökohdat ja tutkimuksen keskeiset painopistealueet • systematisoida alueella tehtävän tutkimuksen organisointia ja lupakäytäntöjä • edistää tutkimukseen liittyvää eri tahojen yhteistyötä • tukea alueen tutkijoiden urakehitystä ja nuorten tutkijoiden sitoutumista tutkimukseen sekä edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen lisävoimavarojen saamista • edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen tunnettavuutta sekä tutkimustulosten käyttöönottoa hoitotyön käytännössä johtamisessa ja koulutuksessa • edistää alueen hoitotieteellisen tutkimuksen vaikuttavuuden arviointia. Tyks erva Hoitotieteellisen tutkimusohjelman mukaan hallintoylihoitajat perustavat hoitotieteellisen tutkimusohjelman toteuttamista ja seurantaan varten yhteisen ohjausryhmän. Vuoden 2013 alusta Vaasan sairaanhoitopiiri on liittynyt erityisvastuualueeseen, mikä huomioidaan ohjausryhmän kokoonpanossa. Ohjausryhmään kootaan edustus erityisvastuualueen terveydenhuollon toimintayksiköistä, ammattikorkeakouluista, Turun yliopistosta ja Åbo Akademiasta. Tutkimusohjelman mukaisesti kaikissa sairaanhoitopiireissä toimii lisäksi hallintoylihoitajan nimittämä työryhmä, jonka tehtävänä on antaa oma lausuntonsa tutkimus- ja opinnäytetöiden suunnitelmista ja arvioida tarvetta hankkia eettisen toimikunnan lausunto ennen hallintoylihoitajan/ylihoitajan myöntämää tutkimuslupaa.
Pöytäkirjojen jakelu:	TYKS erityisvastuualueen sairaanhoitopiirien ylihoitajat
Raportointi:	TYKS erityisvastuualueen virkamiestyöryhmä TYKS erityisvastuualueen hoitotyön johtajien verkosto

VARSINAIS-SUOMEN
SAIRAANHOITOPiIRI

Puhelin: 02 313 0000 (vaihde)
Kiinamylynkatu 4-8, 20520 Turku
vsshp.fi

SATAKUNNAN SAIRAANHOITOPiIRI
-kumppanuudella terveyttä ja toimintakykyä-

Puhelin: 02 627 71 (vaihde)
Sairaalanatie 3, 28500 Pori
satshp.fi

Vasa sjukvårdsdistrikt
Vaasan sairaanhoitopiiri

Puhelin: 06 213 1111 (vaihde)
Hietalahdenkatu 2-4, 65130 Vaasa
vshp.fi

